

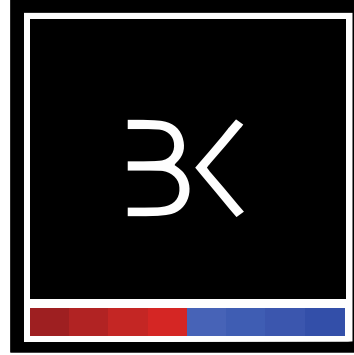
**Burcu Kösem**  
EKONOMİ - FİNANS - SEKTÖR  
PROFESYONELİ



# HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ

30 Ağustos / 2024

Bu rapor; Dünya ve Türkiye ekonomisindeki güncel gelişmeleri, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.



## Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi

- ❑ Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra kamuoyunda ve TBMM'de taarruz için sabırsızlıklar baş göstermiştir. Bu gelişmeler üzerine Mustafa Kemal Paşa, 6 Mart 1922'de Büyük Millet Meclisinin gizli bir toplantısında endişe ve huzursuzluk duyanlara "Ordumuzun kararı, taarruzdur. Fakat bu taarruzu tehir ediyoruz. Sebebi, hazırlığımızı tamamen bitirmeye biraz daha zaman lazımdır. Yarım hazırlıkla, yarım tedbirlerle yapılacak taarruz, hiç taarruz etmemekten çok daha kötüdür." diyerek bir taraftan zihinlerdeki şüpheyi bertaraf etmeye çalışırken diğer taraftan da orduyu son zaferi sağlayacak bir taarruz için hazırlamıştır.
- ❑ 1922 yılının Haziran ayı ortalarında, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Paşa, taarruza geçme kararını almıştır. Asıl amaç; yok edici bir meydan savaşı yapmak, düşmanı çabuk ve kesin bir sonuç alacak şekilde vurmaktır. Büyük Taarruz ve bu taarruzu taçlandıran Başkomutan Meydan Muharebesi, Türk Kurtuluş Savaşı'nın son safhasını ve zirvesini teşkil etmiştir. Mustafa Kemal Paşa, 3 yıl 4 aylık süreçte Türk milletini ve ordusunu adım adım hedefe taşımıştır.
- ❑ 26 Ağustos sabahı Başkomutan Mustafa Kemal Paşa, yanında Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa ve Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa ile birlikte muharebeyi idare etmek üzere Kocatepe'deki yerini almıştır. Büyük Taarruz burada başlamış, topçuların sabah saat 04.30'da taciz ateşi ile başlayan harekât, saat 05.00'te önemli noktalara yoğun topçu ateşi ile devam etmiş ve 30 Ağustos'a kadar devam eden savaş, Zafer Bayramı olarak adlandırılmıştır.
- ❑ 30 Ağustos 1922 Başkomutan Meydan Muharebesi sonunda, düşman ordusunun büyük kısmı dört taraftan sarılarak Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın ateş hatları arasında, bizzat Zafertepe'den idare ettiği savaşta, tamamen yok edilmiş veya esir edilmiştir. Anadolu'daki Yunan kuvvetlerinin yarısı imha veya esir edilmiş, kalan bölümü ise üç grup halinde çekilmiştir. Bu durum karşısında Çalköy'de yıkık bir evin avlusu içinde Gazi Mustafa Kemal Paşa, Yunan ordusunu takip etmesi için Türk ordusuna o tarihte "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" emrini vermiştir.

## IMF Türkiye değerlendirmesi tartiřma bařlattı

- ❑ IMF heyeti tarafından IMF Türkiye Masası şefi James Walsh liderliğinde 4. madde istişarelerini yürütmek üzere gerçekleştirilen ziyaret ve sonrasındaki görüşmelerin ardından yapılan açıklamada, Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmeler aktarıldı. Açıklamada, 2023 ortasından bu yana ekonomik politikalarda yaşanan dönüşümün, genel politika karışımını sıkılaştırarak kriz risklerini önemli ölçüde azalttığı ve güveni artırdığı belirtildi. Enflasyon 2025 sonu hedef aralığıyla tutarlı bir yola doğru düşmeye devam etmezse ek sıkılaştırmanın gerekebileceği bildirildi.
- ❑ Uluslararası Para Fonu (IMF) heyeti, James Walsh liderliğinde 29 Mayıs-11 Haziran'da 4. madde istişarelerini yürütmek üzere Türkiye'yi ziyaret etti. Söz konusu sürece ilişkin raporun icra kurulu onayının ardından ilerleyen dönemde yayınlanması bekleniyor, ancak 19-20 Ağustos'ta yapılan sanal takip görüşmelerinin ardından basın açıklaması yapıldı. Açıklamada Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmeler aktarıldı.
- ❑ Deęerlendirmede özellikle maaş artışlarına yönelik kısım dikkat çekti.
- ❑ Halen yüksek olan enflasyonun ataletinin ele alınması gerektiğine vurgu yapılan değerlendirmede, “Fiyatları, ücretleri ve diğer sözleşmeleri (kiralalar gibi) yıllık olarak ve ileriye dönük enflasyona göre belirlemek, beklentileri sıfırlamak ve rekabet gücünü korumak için çok önemli. Göreceli fiyatlar ayarlandıktan sonra, geriye dönük endeksleme ortadan kaldırılmalı ve kamu sektörü tarafından yönetilen fiyatlar üretim ve bakım maliyetleriyle uyumlu hale getirilmelidir” denildi.

## Bakan Şimşek de hedeflenen enflasyon demişti

- ❑ Mehmet Şimşek, 2023 sonlarında asgari ücret görüşmeleri öncesinde, eylül ayında “Bundan sonra ücret düzenlemeleri hedef enflasyona göre yapılacak” derken, ekim ayında da yüksek ücret artışlarının yüksek enflasyona yol açtığını söylerken şu ifadeleri kullanmıştı:
- ❑ “Bir sarmala giriyorsunuz. Yüksek artışlar, ücret artışları, yüksek enflasyon ve burada kazanan yok. Belirsizlik artıyor ve burada iş yapmak zorlaşıyor. Dolayısıyla bizim bu kısır döngüyü kırmamız lazım. Bir bu kısır döngüyü sadece ücret politikaları üzerinden değil, para politikalarını rasyonelleştirerek yapacağız.”
- ❑ İktisatçı Mahfi Eğilmez, IMF'nin Türkiye'ye yönelik raporunu değerlendirdi. Raporda özellikle maaş artışlarına yönelik kısmı şu şekilde yorumladı:
- ❑ “Raporda, 2023 Haziranından itibaren atılan adımlardan övgüyle söz ediliyor daha sıkı adımlar atılması öneriliyor. Ücretlilere yapılacak zamların geçmiş enflasyona göre değil gelecekte beklenen enflasyona göre yapılmasını öneriyorlar.
- ❑ Peki ama bu geçmişteki enflasyonu kim yaşadı? Ücretli her geçen gün artan hayat pahalılığı karşısında sürekli geriye gitmedi mi? Geçmişin tazminatını onlara ödemek gerekmiyor mu?
- ❑ IMF'nin görevi elbette ülkenin sosyal ve siyasal yapısıyla ilgili öneri getirmek değil. Görevleri ekonomiyle sınırlı. O nedenle IMF'nin yapısal uyumlandırmasıyla benim önerdiğim yapısal reformlar arasında dağlar kadar fark var.
- ❑ Ekonomide istediğiniz önlemi alın, kalıcı çözümler ancak ve ancak doğru bir sosyal, siyasal ve ekonomik çerçeve içinde hareket edilerek alınabilir. Ücretleri enflasyon kadar artırmayarak sadece sosyal gerilimi artırırız.
- ❑ Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Selva Demiralp ise IMF'nin maaşlara yönelik değerlendirmesi için şu şekilde yorumladı:
- ❑ “IMF değerlendirmesinde "Fiyat, ücret, kira gibi ileriye yönelik fiyatlama davranışlarında enflasyon beklentilerine göre fiyatlama yapılmalı" notu var. Bu madde önemli. Cımbızla çekip tek başına uygulandığında acı reçetenin maliyetini ücretli kesime yükler. Ancak diğer maddeler ve özellikle (5) ile beraber uygulanırsa dezenflasyonun maliyeti daha adil dağıtılır.

## Tarımda temel destek ödemeleri dönemi başlıyor

- ❑ Bu hafta yine tartışmalara yol açan bir karar vardı ki o da tarımda bitkisel üretim desteklemesine ilişkin topluca bir düzenleme yapılmasıydı.
- ❑ İlk olarak 24 Ağustos 2024 günü 2024 yılı bitkisel üretim desteklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı ardından ise 2024 üretim yılı ile ilgili destekler yayınlandı.
- ❑ 29 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete’de ise 2025-2027 dönemini kapsayan 3 yıllık bitkisel üretim destekleri açıklandı. Böylece üretim döneminin başlayacağı 1 Eylül’den önce bitkisel üretim destekleri hakkında topluca bir fikir sahibi olunuyor.
- ❑ Tartışmanın ana konusu mazot ve gübre desteğinin yeni kararnamede yer almamasıydı. Bu durum sanki artık bu tarz bir sübvansiyonun ortadan kaldırılmış olabileceği yönünde bir algı yarattı.
- ❑ Oysa bunun yerine temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme desteği verileceği anlaşılıyor.
- ❑ Yeni destekleme modeli ile kaldırılan gübre ve mazot desteğinin 2024 yılı ödemesi toplamda 21 milyar 65 milyon lira. Bu ödeme 2024 yılında yapılacak ancak 2025 yılından itibaren kaldırılarak, diğer desteklere geçilecek.
- ❑ Halen 18 üründe uygulanan fark ödemesi desteğini iki bakanlık (Tarım ve Hazine) belirleyecek ve hangi ürünlere destek verileceği her yıl belirlenecek (2025-27)
- ❑ Yeni destekleme modeli ile alan bazlı destek ödenecek
- ❑ Cumhurbaşkanı Kararı ile 2025-2027 dönemini kapsayan yeni destekleme modelinde dekar başına yani alan bazlı destek ödemesi yapılacak. Buna göre 2025 yılı için dekar başına 244 liralık bir katsayı belirlendi. Temel destek, planlı üretim ve ürün geliştirme gibi destekler bu katsayı ile çarpılarak çiftçiye ödenecek.

## Enflasyon muhasebesinde KOBİ'ler için geri adım atıldı

- ❑ İş dünyasının yoğun itiraz gösterdiği enflasyon düzeltmesi uygulamasında kısmi olarak düzeltme gündeme geldi. Maliye'nin yeni bir çalışma yaptığı bildirildi. Düzenleme taslağıyla, küçük işletme için kolaylık sağlanacak, yaklaşık 1.5 milyon gelir ve kurumlar vergisi mükellefi geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi kapsamı dışında kalacak. 2023 yılı sonu itibarıyla cirosu 50 milyon liranın altında olan işletmeler de 2024 yılı ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapmayacak.
- ❑ Dünya Gazetesinde geçici vergi döneminde bu uygulamanın KOBİ'ler üzerindeki olumsuz etkilerini «Kafa karışıklığından, şirket kapatmaya bir muhasebenin anatomisi» başlıklı yazımda kaleme almıştım.
- ❑ Hazine ve Maliye Bakanlığı'nda önceki gün reel sektör temsilcileriyle yapılan toplantının ardından enflasyon düzeltmesinde mükellefleri rahatlatacak açıklama Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek tarafından yapıldı:
  - 2023 yılı sonu itibarıyla cirosu 50 milyon liranın altında olan işletmelerin 2024 yılı ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapmasına gerek olmayacak. Böylece KOBİ'leri hedefleyen yapılacak bu düzenlemeyle, yaklaşık 1,5 milyon gelir ve kurumlar vergisi mükellefi geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi kapsamından çıkarılacak.
  - Yatırım yapan mükellefler için yeni model üzerinde çalışılıyor, yasa gerekecek
  - Yatırım finansman giderlerinin maliyetlere eklenmesi nedeniyle üretime geçilmeden ilave vergiye neden olduğu yönündeki itirazlara yönelik olarak, yatırım yapanların muhasebeleştirdikleri harcamalara yönelik enflasyon düzeltmesi etkisinin asgari düzeyde tutulması için ilgili birimlere talimat verildi. Uygulamanın yatırım maliyetlerini artırmaması gerektiği ilkesinden hareketle, kolaylık sağlayacak bir formül için çalışma yapılıyor.

## Son haftalarda TL üzerindeki baskı neden arttı?

- ❑ Bu yıl 5 Temmuz ile biten haftada DTH'ların büyüklüğü, 162,50 milyar dolarla en düşük seviyeye gerilemişti. Ancak 23 Ağustos haftasını da içine alan son 7 haftalık dönemde DHT'lar 172,48 milyar dolara kadar yükseldi. Bunu yaklaşık 5,5 milyar doları kurumsal hesaplardan gerçekleştirdi.
- ❑ Dolarda özellikle bu hafta 34,00 TL üzerinde "kalıcılık" çabası öne çıkmaya başladı. Yılbaşından bu yana Türk Lirasında yüzde 13,5 düzeyinde olan düşüş son bir ayda ise yüzde 3'ü aşmış durumda. Fiyat hareketlerindeki bu eğilim, döviz hesaplarındaki gelişmelere de yansıyor.
- ❑ Söz konusu dönemde yerlilerin döviz hesapları, yüksek TL mevduat getirisine rağmen 10 milyar dolar arttı. Bu yükselişin; KKM hesaplarındaki çözülme, erken faiz indirimi söylentileri, enflasyon beklentilerindeki katılık ve 'carry trade' kaynaklı hızlı yabancı işlemlerinden kaynaklandığı belirtiliyor.





## TCMB'den zorunlu karşılık adımı

- ❑ TCMB'den makroihtiyati çerçeveye ilişkin yapılan duyuruya göre, Merkez Bankası, parasal aktarım mekanizmasını desteklemek amacıyla zorunlu karşılık uygulamasında değişiklikler yaptı.
- ❑ Buna göre, gerçek kişi TL mevduat payı yüzde 45 ila yüzde 50 arasında bulunan bankalar için aylık artış hedefi 0,8 puana yükseltildi.
- ❑ Gerçek kişi TL mevduat payı yüzde 60'ı geçen bankalar için aylık artış hedefi kaldırılarak yüzde 60'ın üzerinde kalınması koşulu getirildi.
- ❑ Kur Korumalı Mevduat'ın (KKM) TL'ye geçişine ve yenilenmesine ilişkin toplam hedef hesaplamasına tüzel kişi KKM dahil edildi.
- ❑ TL mevduat için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına TL'ye geçiş oranı seviyesine göre uygulanan faiz oranı üst sınırı, politika faiz oranının yüzde 84'üne yükseltildi.



## Fed'in yakından izlediği enflasyon verisi, beklentilere paralel

- ❑ Fed'in enflasyon göstergesi açısından takip ettiği ABD çekirdek PCE verisi Temmuz ayında beklentilere paralel artış gösterdi.
- ❑ Buna göre, ABD'de çekirdek PCE Temmuz'da aylık yüzde 0,2 artış gösterdi, yıllık ise yüzde 2,6 artış gösterdi.
- ❑ Bu veriler, Fed Başkanı Jay Powell'in geçen hafta enflasyonun düşmesi ve iş gücü piyasasının yavaşlaması nedeniyle faiz oranlarını düşürmeye başlamanın " zamanının geldiğini " söylemesinin ardından geldi.
- ❑ Powell'in Jackson Hole'daki yıllık konferansta yaptığı açıklamalar, merkez bankasının Eylül ayındaki toplantısında ana faiz oranını mevcut yüzde 5,25-5,5 aralığından düşüreceğini neredeyse kesinleştirdi.
- ❑ Fed gözlemcileri arasındaki tartışmaların çoğu artık merkez bankasının faiz indirimlerini 0,25 mi yoksa 0,5 puan mı yapacağına ve yılın geri kalanında bu indirimlerin ne kadar büyük olacağına kaymış durumda.
- ❑ ABD devlet tahvili fiyatları, verilerin yayınlanmasının ardından hafifçe geriledi ve fiyatlar düştüğünde yükselen iki yıllık Hazine bonosu getirisi, gün içinde 0,02 puan artarak %3,92 oldu.
- ❑ S&P 500, Wall Street'te sabah ortasında yüzde 0,6 yükseldi.
- ❑ EY Başekonomisti Gregory Daco, raporun "enflasyonun herhangi bir şekilde yukarı doğru hareket ettiğine işaret etmediğini" belirterek, "beklendiği gibi Fed'in faiz oranlarını düşürme seçeneğine sahip olduğunu" vurguladı.
- ❑ Bu veriler, aynı zamanda enflasyonun azaldığına dair daha fazla kanıt sağlaması nedeniyle Biden yönetimi ve başkan yardımcısı Kamala Harris'in başkanlık kampanyasına da destek sağlayacak nicelikte.

## Fed'in faiz kararı kadar etkili olan şirkete «Nvidia» denir...

- ❑ Nvidia hisseleri, çip üreticisinin son kazanç raporunun, son çeyrekte gelirin iki katından fazla artmasına rağmen Wall Street'in yüksek beklentilerini karşılayamaması nedeniyle perşembe günü yüzde 6'dan fazla düştü.
- ❑ Bu düşüşler, yapay zekaya yapılan harcamaların artmasıyla birlikte yükselen Silikon Vadisi merkezli şirketin piyasa değerinden yaklaşık 200 milyar dolar kaybettirdi.
- ❑ Bu kayıpta; ChatGPT'nin piyasaya sürülmesinden bu yana geçen iki yılda çip üreticisinin Wall Street'in tahminlerini çok aşmasına alışan yatırımcıların hayal kırıklığı büyük rol oynadı.
- ❑ Bank of America analisti Vivek Arya, Perşembe günü hisse senedi fiyat hareketlerini "üç aylık gürültü" olarak nitelendirdi ve Nvidia'nın "çok makul bir değerlendirmeyle benzersiz büyüme" göstermeye devam ettiğini söyledi.
- ❑ Jefferies stratejisti Mohit Kumar'a göre ise bazı analistler, çip üretim devinin daha geniş teknoloji sektörü için bir "öncü" konumunda olması nedeniyle kazancının, ABD finans piyasaları için Fed'in para politikası kararları kadar önemli hale geldiğine inanıyor.



## Küresel gelişmeler

- ❑ ABD'de tüketici güveni ölçütü, bir önceki ay sekiz ayın en düşük seviyesine ulaştıktan sonra Ağustos ayında toparlandı. Bunun nedeni, siyasi beklentilerdeki değişimin tüketicilerin ekonomiye bakış açısını değiştirmesiydi.
- ❑ Michigan Üniversitesi tüketici güveni endeksi, Temmuz ayındaki 66,4'ten yükselerek Ağustos ayında 67,9'luk bir son okuma kaydetti. Ekonomistler 68'lik bir okuma bekliyordu.
- ❑ Çin Halk Bankası Cuma günü yaptığı açıklamada, birincil araçlardan belirtilmeyen miktarda kısa vadeli devlet tahvili satın aldığını ve bir başka uzun vadeli tahvil partisi sattığını, bunun sonucunda ayda 100 milyar RMB (14 milyar \$) tutarında net satın alma yaptığını bildirdi.
- ❑ Temmuz ayından bu yana büyük bir merakla beklenen bu hamle, Çin Merkez Bankası'nın (PBoC) faiz oranlarının düşmesinin (fiyatlara ters yönde hareket ettiği için) finansal sistemde Silicon Valley Bank benzeri kayıplara yol açma riski taşıdığı yönündeki tekrarlanan uyarısının ardından geldi.
- ❑ Avrupa piyasaları, Euro Bölgesi tüketici fiyatlarının bir önceki aya göre yüzde 2,6 düşmesinin ardından yıllık bazda yüzde 2,2 gerilemesiyle istikrarlı seyretti.
- ❑ Piyasalar, enflasyonun bankanın yüzde 2 hedefine yaklaşmasıyla birlikte, ECB'nin referans faiz oranında Eylül ayında çeyrek puanlık bir düşüşle yüzde 3,5'e düşürmesi üzerine bahse giriyor . Banka, Haziran ayında da oranları çeyrek puan düşürmüştü.
- ❑ Almanya, geçen cuma günü Batı'daki Solingen kentinde DEAŞ'ın gerçekleştirdiği terör saldırısının ardından göç politikasını sıkılaştırarak, Taliban'ın 2021'de Kabil'de iktidara dönmesinden bu yana ilk kez Afganları anavatanlarına sınır dışı etti.
- ❑ ABD'de ikinci çeyrekteki %3 büyüme kaydedildi.
- ❑ Fransa'da 24 Ağustos'ta gözaltına alınan, mesajlaşma uygulaması Telegram'ın kurucusu ve Üst Yöneticisi (CEO) Pavel Durov, çıkarıldığı mahkemece 5 milyon Euro kefalet ve adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

## Haftadan kalanlar

- ❑ Kapasite Kullanım Oranı, bir önceki aya göre 0,5 puan azalarak, ağustos ayında yüzde 75,4 seviyesinde gerçekleşti. KKO, temmuzda 0,4 puan azalmıştı.
- ❑ İş Bankası Genel Müdürü Hakan Aran, 2025 yılı boyunca zorlukların azalsa da bedel ödemeye devam edeceklerini dile getirerek sektörde aktif kalitesindeki bozulmanın şu anda ağırlıklı bireyselde olsa da ticari tarafta da bozulmanın ilk adımlarının gelmeye başladığını dile getirdi.
- ❑ 2024 yılı ağustos ayında mevsimsellikten arındırılmış Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE-MA), bir önceki aya göre 0,7 puan azalarak 98,0 seviyesinde gerçekleşirken, pandemiden bu yana en düşük seviye görüldü.
- ❑ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) anket sonuçları, hanehalkının enflasyon beklentilerinin yükseldiğini, reel sektörün ise gerilediğini gösterdi.
- ❑ Meta, Apple'ın yapay zeka (AI) özelliklerini geri çekerek Avrupa Birliği'nde teknoloji kurallarını protesto etme kararı aldı.
- ❑ TÜRK-İŞ, ağustos ayında açlık sınırının 19.271 TL, yoksulluk sınırının ise 62.772 TL'ye yükseldiğini açıkladı.
- ❑ Ekonomik güven endeksi temmuz ayında 93,1 oldu. Endeks böylelikle, 2021 Mayıs ayından bu yana en düşük seviyeyi gördü.
- ❑ Yurtiçi yerleşiklerin yurtdışı portföy yatırımları geçen yılın ikinci çeyreğine göre yüzde 32,75 artarak 4 milyar 53 milyon dolarla tarihi zirvesine çıktı.
- ❑ Brezilya Yüksek Mahkemesi, darbe girişimi soruşturmasında bilgi isteyip alamadığı sosyal medya platformu X'e ülkede yasal temsilci atamaması halinde erişim yasağı getirileceğini bildirdi.
- ❑ Doğal gazda eylül tarifesinde değişikliğe gidilmedi.
- ❑ ABD'li perakende zinciri Kroger'dan dikkat çeken bir itiraf geldi. Kroger, bazı ürünlerin fiyatlarını enflasyonun ötesinde artırdıklarını itiraf etti.
- ❑ Sokak röportajındaki sözleri nedeniyle tutuklu bulunan Dilruba Kayserilioğlu tahliye edildi.
- ❑ Diyarbakır'da 21 Ağustos'ta kaybolan 8 yaşındaki Narin Güren'a ilişkin Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliğince yayın yasağı kararı alındı.

## Dış Ticaret İstatistikleri, Temmuz 2024

- ❑ Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2024 yılı Temmuz ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %13,8 artarak 22 milyar 510 milyon dolar, ithalat %7,8 azalarak 29 milyar 805 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- ❑ Genel ticaret sistemine göre ihracat 2024 yılı Ocak-Temmuz döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,1 artarak 148 milyar 738 milyon dolar, ithalat %8,3 azalarak 198 milyar 676 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- ❑ Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı Temmuz ayında 2 milyar 982 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi %3,1 artarak 44 milyar 30 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı %87,3 oldu.

